

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ: СТРАТЕГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ

08.06.2023 21:30

[1. Інформаційні системи і технології]

Автор: Мосій Любомир Євгенійович, аспірант кафедри комп'ютерних наук, Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Козбур Галина Володимирівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерних наук, Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Мосій Ольга Бориславівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри менеджменту та адміністрування, Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Цифрова трансформація стала критичною необхідністю для економік у всьому світі. Інтеграція цифрових технологій у різних секторах є ключем до економічного зростання, стимулювання інновацій та підвищення конкурентоспроможності. Цифрова трансформація пропонує безліч можливостей для процвітання країн: оптимізацію процесів, розширення доступу до ринку, покращення послуг для громадян.

Для підтримки і стимулювання цифрової трансформації економік країн Європи створений ряд програм, стратегій та інституцій. Основні з них:

1. Стратегія Європейської Комісії щодо єдиного цифрового ринку (DSM), спрямована на створення безперервного та відкритого цифрового середовища в країнах-членах ЄС [1].
2. Горизонт Європа – програма досліджень та інновацій ЄС, яка надає можливості фінансування проектів цифрових технологій, включаючи штучний інтелект, кібербезпеку та аналітику даних [2].
3. Програма «Цифрова Європа» – програма фінансування ЄС, що підтримує цифрову трансформацію та конкурентоспроможність, зосереджуючись на таких сферах, як високопродуктивні обчислення, штучний інтелект, кібербезпека та цифрові навички [3].
4. Європейський фонд регіонального розвитку (ERDF), який підтримує цифрову трансформацію шляхом інвестицій у цифрову інфраструктуру та розвиток центрів цифрових інновацій [4].
5. Європейський інститут інновацій та технологій (EIT), що сприяє інноваціям та підприємництву, підтримує цифрові стартапи та сприяє співпраці між бізнесом, науковими колами та дослідницькими організаціями [5].

Для можливості кількісного оцінювання цифровізації економік розроблено ряд методологій та індексів, а також імплементовано інформаційні он-лайн платформи для вимірювання цифрової зрілості та цифрової трансформації. Відомі світові та європейські індекси, з допомогою яких можна вимірювати рівень цифровізації регіональних та галузевих економік, бізнесів, тощо:

1. Індекс цифрової економіки та суспільства (DESI), опублікований Європейською комісією, який оцінює цифрову ефективність країн-членів ЄС, вимірюючи зв'язок, людський капітал, використання Інтернету та цифрові державні послуги [6].

2.Індекс Всесвітнього центру конкурентоспроможності IMD, що оцінює цифрову конкурентоспроможність країн у всьому світі, враховуючи такі фактори, як технологічна інфраструктура, цифрові навички та нормативно-правова база [7].

3.Глобальний інноваційний індекс (GII), опублікований ВОІВ, який включає показники, пов'язані з цифровою інфраструктурою, використанням ІКТ та передачею знань, вимірюючи інноваційний потенціал країни та її технологічну готовність [8].

4.Індекс мережевої готовності (NRI), розроблений Всесвітнім економічним форумом, що оцінює здатність країни використовувати інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) для економічних і соціальних перетворень [9].

5.Індекс цифрового уряду (DGI), опублікований Організацією Об'єднаних Націй, який вимірює готовність урядів надавати цифрові послуги та взаємодіяти з громадянами в Інтернеті [10].

Слід зазначити, що пряме застосування європейських індексів для кількісного вимірювання цифрової трансформації України є некоректним через значний розрив в етапах розвитку економік. Необхідно розробити контекстно-специфічні рамки вимірювання, які охоплюють нюанси промислового ландшафту України, забезпечуючи точну оцінку та моніторинг прогресу цифровізації. Це дозволить розробити цільові стратегії та політику для подолання розриву індустріалізації та прискорення зусиль з цифровізації в різних секторах. Прагнення до розроблених стратегій цифровізації, адаптованих до унікального контексту України, відкриє нові можливості, сприятиме інноваціям та сприятиме довгостроковому економічному процвітанню.

Література

[1]. Digital economy & society in the EU. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/ict/index.html> (дата звернення: 05.06.2023).

[2]. Horizon Europe. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en (дата звернення: 05.06.2023).

[3]. The Digital Europe Programme. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme> (дата звернення: 07.06.2023).

[4]. European Regional Development Fund. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/erdf_en (дата звернення: 07.06.2023).

[5]. Making innovation happen. URL: <https://eit.europa.eu/> (дата звернення: 07.06.2023).

[6]. The Digital Economy and Society Index (DESI). URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi> (дата звернення: 07.06.2023).

[7]. World Digital Competitiveness Ranking 2022. URL: <https://www.imd.org/centers/wcc/world-competitiveness-center/rankings/world-digital-competitiveness-ranking/> (дата звернення: 07.06.2023).

[8]. Global Innovation Index (GII). URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/ (дата звернення: 07.06.2023).

[9]. Network Readiness Index 2022. URL: <https://networkreadinessindex.org/> (дата звернення: 07.06.2023).

[10]. OECD Digital Government Index. URL: <https://goingdigital.oecd.org/en/indicator/58> (дата звернення: 07.06.2023).